

ISO 45001

M. Görkem Erdoğan

Bu sunuya ve konunun pdf dosyasına www.gorkemerdogan.com adresinden erişilebilir.

- ▶ Giriş
- ▶ ISO 45001'e Neden İhtiyaç Duyuldu?
- ▶ Farklılıklar
- ▶ Sonuç

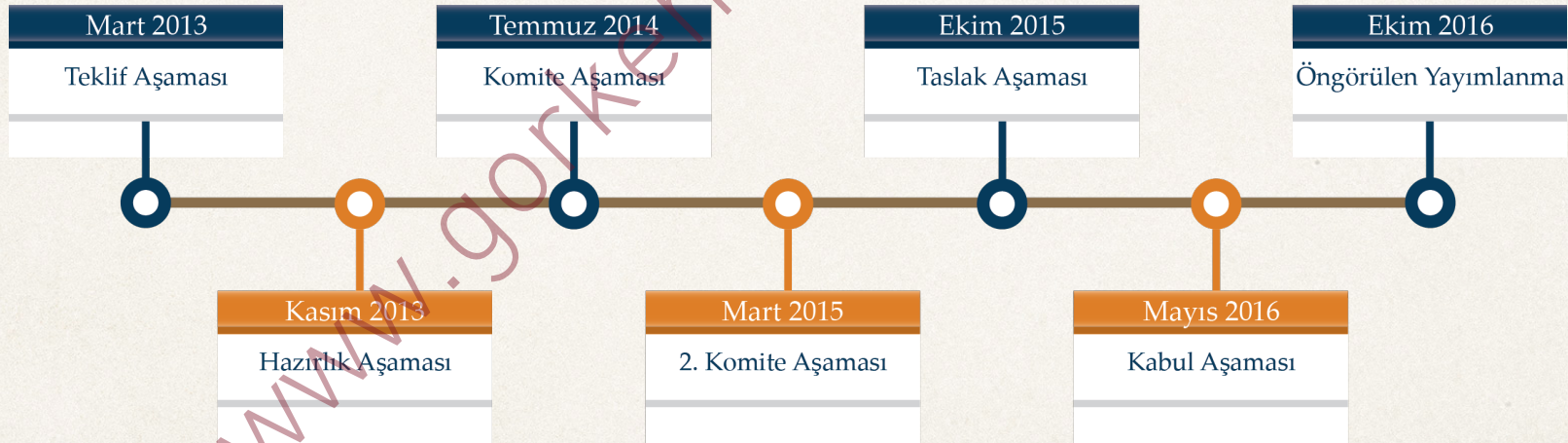
www.gorkemerdogan.com

Giriş

- ILO'ya göre, her yıl 2.2 milyon çalışan iş kazası veya meslek hastalığından dolayı ölmektedir.
- Türkiye'de ise, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 2012 yılı verilerine göre yılda 74.871 iş kazası olmakta ve 744 işçi yaşamını yitirmektedir.
- Günümüzde, işyerleri İSG konusunda oluşabilecek riskleri ve tehlikeleri tanımlamak ve yönetmek için OHSAS 18001 kullanmaktadır. Ancak, ISO, OHSAS Proje Grubu tarafından yapılan teklifi değerlendirmiş ve İSG ile ilgili bir ISO Standartı geliştirmeyi kabul etmiştir.

Giriş

- Şu an taslak halinde olan ISO 45001'in Ekim 2016'da yayımlanması ve OHSAS 18001'in yerini alması planlanmaktadır. Şekil 1.1'de ISO 45001'in zaman çizelgesi görülmektedir.

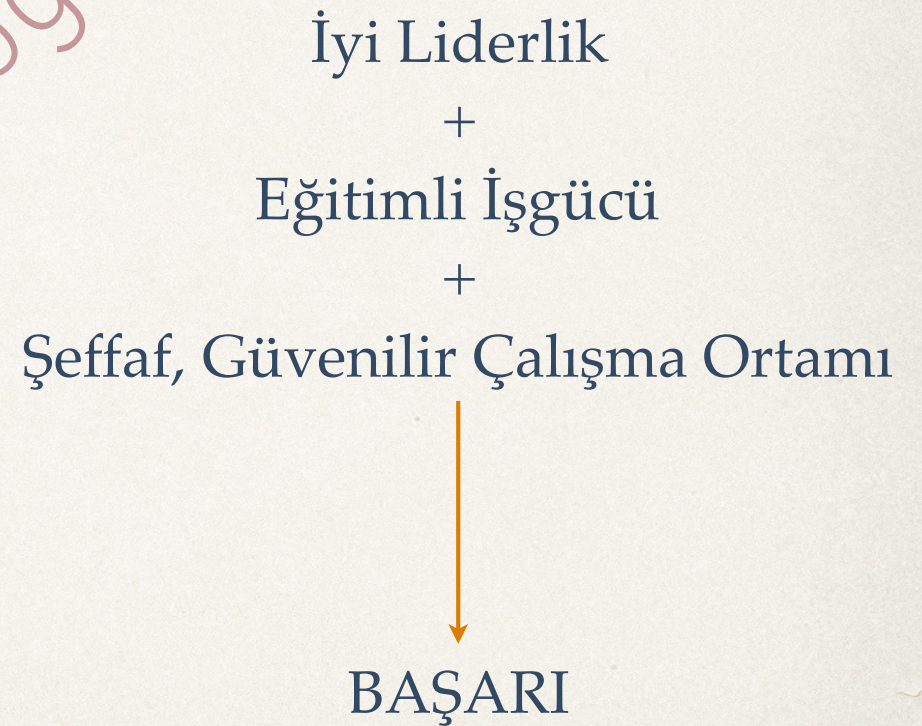

Şekil 1.1: ISO 45001 Zaman Çizelgesi

- ▶ Giriş
- ▶ ISO 45001'e Neden İhtiyaç Duyuldu?
- ▶ Farklılıklar
- ▶ Sonuç

www.gorkemerdogan.com

ISO 45001'e Neden İhtiyaç Duyuldu?

ISO 45001'e Neden İhtiyaç Duyuldu?

- Liderlik, organizasyon bağlamı, risk yönetimine daha çok odaklanılması gibi konular ile öne çıkan ISO 45001'in, bu çalışmanın sonucuna da ne kadar uyum sağladığı görülebilmektedir.
- David Smith; ISO 45001'in, üst yönetimi İSG Yönetim Sistemine daha fazla dahil edeceğini ve İSG yönetiminde liderlik konusunun daha güçlü bir biçimde ele alınacağını özellikle belirtmektedir.

ISO 45001'e Neden İhtiyaç Duyuldu?

- ISO 45001, diğer tüm ISO standartları gibi, ISO Annex SL şablonuna dayanılarak hazırlanmıştır. Bu bağlamda ISO 45001, diğer tüm ISO standartları ile aynı yapıda olacaktır. ISO standartlarından herhangi birini bünyesine entegre etmiş bir organizasyon, ISO 45001'e çok daha kolay bir biçimde adaptasyon sağlayabilecektir.
- ISO 45001, özellikle küçük işletmelerde, İSG ve çevre konularından yalnızca bir kişinin sorumlu tutulabilmesi imkanı veriyor.

- ▶ Giriş
- ▶ ISO 45001'e Neden İhtiyaç Duyuldu?
- ▶ Farklılıklar
- ▶ Sonuç

www.gorkemerdogan.com

Farklılıklar

- ▶ Genel Farklılıklar
- ▶ Yeni Kavramlar
 - ▶ Organizasyon Bağlamı
 - ▶ İlgili Tarafların İhtiyaçları ve Beklentileri
 - ▶ İSG Yönetim Sistemi Kapsamı
 - ▶ Liderlik
 - ▶ Belgelendirilmiş Bilgi

Genel Farklılıklar

- OHSAS 18001'de 4 ana başlık, ISO 45001'de 10 ana başlık bulunmaktadır.
- ISO 45001'de OHSAS 18001'deki bir çok madde alt başlıklar halinde sunulmuştur.
- ISO 45001'in amacındaki en önemli farklılık, İSG performansının önceden önlemler olarak geliştirilmesi vurgusudur.

Tablo 3.1.: OHSAS 18001 ve ISO 45001 İçeriklerinin Karşılaştırılması

OHSAS 18001	ISO 45001
1. Kapsam	1. Kapsam
2. Referans Yayınlar	2. Referans Yayınlar
3. Terimler ve Tanımlar	3. Terimler ve Tanımlar
4. İSG Yönetim Sistemi	4. Organizasyon Bağlamı
	4.1. Organizasyonu ve Bağlamını Anlamak
	4.2. İlgili Tarafların İhtiyaçlarını ve Beklentilerini Belirlemek
	4.3. İSG Yönetim Sisteminin Kapsamını Belirlemek
4.1. Genel Gereklilikler	4.4. İSG Yönetim Sistemi
4.2. İSG Politikası	10.2. Sürekli Gelişim
	5.1. Liderlik ve Bağlılık
4.3. Planlama	5.2. Politika
	6. Planlama
	6.1. Riskleri ve İmkanları Belirleme Yöntemleri
	6.1.1. Genel

Genel Farklılıklar

- OHSAS 18001'in Amacı:

Organizasyonun İSG risklerini kontrol edebilmesini ve İSG performansını geliştirebilmesini sağlamak.

- ISO 45001'in Amacı:

Organizasyonun, önceden önlemler alarak İSG performansını sakatlıkların ve hastalıkların önlenmesi adına geliştirmesini sağlamak.

Tablo 3.1.: OHSAS 18001 ve ISO 45001 İçeriklerinin Karşılaştırılması

OHSAS 18001	ISO 45001
	6.1.2. Hasar Belirleme
	6.1.4. İSG Risklerinin Değerlendirilmesi
4.3.1. Hasar Belirleme, Risk Değerlendirme ve Belirleme Kontrolleri	6.1.5. Değişimlerin Planlanması
	6.1.6. Uygulamanın Planlanması
4.3.2. Yasal ve Diğer Gereklilikler	6.1.3. Yasal ve Diğer Gerekliliklerin Kararlaştırılması
4.3.3. Amaçlar ve Programlar	6.2.1. İSG Amaçları
	6.2.2. İSG Amaçlarına Ulaşmanın Planlanması
4.4. Entegrasyon ve Operasyon	7. Destek
4.4.1. Kaynaklar, Roller, Sorumluluklar, Mesuliyet ve Yetkili	5.3. Organizasyonel Roller, Sorumluluklar ve Yetkililer
	7.1. Kaynaklar

Genel Farklılıklar

- ISO 45001, risk yönetimi ve sürekli gelişim konularına daha çok odaklanmıştır.
- ISO 45001 alt işverenler, tedarikçiler ve yükleniciler ile ilgili maddeler içermektedir.
- Performans değerlendirmeleri ISO 45001'de daha sık yer bulmuştur.
- ISO 45001'de; Organizasyon Bağlamı, Liderlik ve Belgelendirilmiş Bilgi gibi yeni kavramlar yer almaktadır.

Tablo 3.1.: OHSAS 18001 ve ISO 45001 İçeriklerinin Karşılaştırılması

OHSAS 18001	ISO 45001
4.4.2. Yeterlik, Eğitim ve Farkındalık	7.2. Yeterlik 7.3. Farkındalık
4.4.3. İletişim, İştirak ve Danışma	7.4.1. Bilgi ve İletişim 7.4.2. İştirak, Danışma ve Temsil
4.4.4. Belgelendirme	7.5. Belgelendirilmiş Bilgi 7.5.1. Genel
4.4.5. Belgelerin Kontrolleri	7.5.2. Oluşturma ve Güncelleme 7.5.3. Belgelendirilmiş Bilginin Kontrolü
4.4.6. Operasyonel Kontrol	8.1. Operasyonel Planlama ve Kontrol 8.2. Değişim Yönetimi 8.3. Alt işverenler 8.4. Tedarikçiler 8.5. Yükleniciler

Tablo 3.1.: OHSAS 18001 ve ISO 45001 İçeriklerinin Karşılaştırılması

OHSAS 18001	ISO 45001
4.4.7. Acil Durum Hazırlığı ve Müdahale	8.6. Acil Durum Hazırlığı ve Müdahale
4.5. Denetleme	9. Performans Değerlendirmesi
4.5.1. Performans Ölçülmesi ve Takibi	9.1. Takip, Ölçme, Analiz ve Değerlendirme 9.1.1. Genel 9.1.2. Uyumluluğun Değerlendirilmesi
4.5.2. Uyumluluğun Değerlendirilmesi	
4.5.3. Kaza İncelemesi, Uyumsuzluk, Düzeltici Eylem ve Önleyici Eylem	
4.5.3.1. Kaza İncelemesi	10.1. Kaza, Uyumsuzluk ve Düzeltici Eylem
4.5.3.2. Uyumsuzluk, Düzeltici Eylem ve Önleyici Eylem	
4.5.4. Kayıtların Kontrolü	7.5.3. Belgelendirilmiş Bilginin Kontrolü
4.5.5. İç Denetim	9.2. İç Denetim
4.6. Yönetim Değerlendirmesi	9.3. Yönetim Değerlendirmesi
	10. Gelişim

Farklılıklar

- ▶ Genel Farklılıklar
- ▶ Yeni Kavramlar
 - ▶ Organizasyon Bağlamı
 - ▶ İlgili Tarafların İhtiyaçları ve Beklentileri
 - ▶ İSG Yönetim Sistemi Kapsamı
 - ▶ Liderlik
 - ▶ Belgelendirilmiş Bilgi

Yeni Kavramlar:

Organizasyon Bağlamı

- Bu madde ile, organizasyonun İSG yönetimi ile alakalı tüm sorumluluklarını yönetmesini pozitif veya negatif anlamda etkileyebilecek, organizasyonun İSG hedefleri de dahil olmak üzere tüm hedeflerini gerçekleştirmek için yapacağı faaliyetleri etkileyebilecek konuları yüksek seviyede anlamının sağlanması hedeflemektedir.

Farklılıklar

- ▶ Genel Farklılıklar
- ▶ Yeni Kavramlar
 - ▶ Organizasyon Bağlamı
 - ▶ İlgili Tarafların İhtiyaçları ve Beklentileri
 - ▶ İSG Yönetim Sistemi Kapsamı
 - ▶ Liderlik
 - ▶ Belgelendirilmiş Bilgi

Yeni Kavramlar:

İlgili Tarafların İhtiyaçları ve Beklentileri

- Organizasyon, çalışan işçiler dahil, İSG Yönetim Sistemi ile ilgili tarafları belirlemeli ve kendi için gerekli yükümlülükleri bu taraflar ile birlikte biçimlendirmelidir.
- ISO 45001'in A Eki'nde, ilgili tarafların belirlediği ihtiyaçlar ve beklentiler ile, organizasyonun belirlediği yükümlülüklerin uyumlu olmasının zorunlu olmadığı da belirtilmektedir. Eğer, organizasyon benimsemeyi tercih eder ise bu ihtiyaçlar ve beklentiler organizasyon için zorunlu yükümlülük haline gelir.

Farklılıklar

- ▶ Genel Farklılıklar
- ▶ Yeni Kavramlar
 - ▶ Organizasyon Bağlamı
 - ▶ İlgili Tarafların İhtiyaçları ve Beklentileri
 - ▶ İSG Yönetim Sistemi Kapsamı
 - ▶ Liderlik
 - ▶ Belgelendirilmiş Bilgi

Yeni Kavramlar:

İSG Yönetim Sistemi Kapsamı

- ISO 45001 ile, organizasyonda bulunan alt işverenler ve organizasyonun çalıştığı tedarikçiler de yönetim sistemi kapsamındadır.

Farklılıklar

- ▶ Genel Farklılıklar
- ▶ Yeni Kavramlar
 - ▶ Organizasyon Bağlamı
 - ▶ İlgili Tarafların İhtiyaçları ve Beklentileri
 - ▶ İSG Yönetim Sistemi Kapsamı
 - ▶ Liderlik
 - ▶ Belgelendirilmiş Bilgi

Yeni Kavramlar:

Liderlik

- İSG performansı stratejik planlamada göz önünde bulundurulmalı.
- İşletme kültürü İSG Yönetim Sistemi doğrultusunda geliştirilmeli ve yönlendirilmeli.
- İSG yönetim sistemine katkıda bulunmaları için çalışanlar yönlendirilmeli ve desteklenmeli.
- İSG Yönetim Sisteminin önemi vurgulanmalı ve İSG Yönetim Sistemi gerekliliklerine uyulmalı.
- Üst yönetim, kendi içinden İSG Politikası ve İSG Yönetim Sistemi ile ilgili en az bir kişiyi görevlendirmeli.

Farklılıklar

- ▶ Genel Farklılıklar
- ▶ Yeni Kavramlar
 - ▶ Organizasyon Bağlamı
 - ▶ İlgili Tarafların İhtiyaçları ve Beklentileri
 - ▶ İSG Yönetim Sistemi Kapsamı
 - ▶ Liderlik
 - ▶ Belgelendirilmiş Bilgi

Yeni Kavramlar:

Belgelendirilmiş Bilgi

- OHSAS 18001'de yer alan “Dokümanlar ve Raporlar”, “Belgelendirilmiş Bilgi” olarak değiştirilmiştir.
- ISO 45001'de, Belgelendirilmiş Bilgi; “Genel”, “Bilginin Yaratılması ve Güncellenmesi” ve “Belgelendirilmiş Bilginin Kontrolü” olarak üç alt kategoriye ayrılmıştır.
- Akıllı telefon, tablet gibi cihazlarda yer alan işlenmiş bilgiler de belgelendirilmiş bilgi kapsamına girmektedir.

- ▶ Giriş
- ▶ ISO 45001'e Neden İhtiyaç Duyuldu?
- ▶ Farklılıklar
- ▶ Sonuç

www.gorkemerdogan.com

Sonuç

- OHSAS 18001'i kullanan organizasyonların, “planla, uygula, kontrol et, önlem al” modelini hali hazırda kullanması, organizasyonun ISO 45001'e adaptasyonunun çok daha rahat olacağını da açıkça göstermektedir..
- ISO 45001'in
 - Annex SL şablonuna dayanılarak hazırlanması,
 - bürokrasiyi azaltması,
 - OHSAS ile benzer terimlere sahip olması

organizasyonların ISO 45001'e adapte olabilmelerini oldukça kolaylaştıracaktır.

Sonuç

- ISO 45001, Ekim 2015 tarihi itibari ile komite aşamasını tamamlamış ve taslak haline geçmiştir.
- Ekim 2016 tarihinde OHSAS 18001'in kaldırılması ve ISO 45001'in, uluslararası İSG Yönetim Sistemi Standartı olarak uygulamaya geçmesi planlanmaktadır.
- OHSAS 18001 belgesine sahip organizasyonlar, Ekim 2016'ya kadar bu belgeyle devam edeceklerdir.
- Firmaların, ISO 45001'e geçiş süreci, izlenecek yol, personel eğitimleri gibi konular için, OHSAS belgesini aldıkları kurumun belgelendirme yöneticilerine danışmaları yeterli olacaktır.

Teşekkür Ederim

M. Görkem Erdoğan

Bu sunuya ve konunun pdf dosyasına www.gorkemerdogan.com adresinden erişilebilir.